

Mottagare
Socialnämnden

Svar på revisionsrapport. Granskning av framtidens äldreomsorg

Förslag till beslut

- Socialnämnden beslutar att lämna socialförvaltningens tjänsteskrivelse som svar till revisorerna.
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Revisorerna har granskat socialförvaltningens planering för framtidens äldreomsorg och har anser att det bara delvis finns en ändamålsenlig planering. Socialförvaltningen instämmer i viss mån men anser att befintliga planer är tillräckliga. Förvaltningen har också efterfrågat goda exempel på denna typ av övergripande planeringsdokument.

Ärendebeskrivning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning avseende framtidens äldreomsorg. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden har en ändamålsenlig planering och underlag för att möta de framtida behoven inom vård och omsorg avseende äldreomsorg.

Deras sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det delvis finns en ändamålsenlig planering och underlag för att möta framtida behov inom äldreomsorgen.

Socialförvaltningen instämmer i viss mån men anser att befintliga planer är tillräckliga. Förvaltningen har också efterfrågat goda exempel på denna typ av övergripande planeringsdokument. Nedan redovisas förvaltningens svar på revisorernas synpunkter.

Utifrån revisorernas bedömning och slutsats rekommenderar de socialnämnden att överväga att upprätta ytterligare planer eller en övergripande plan för hur arbetet med framtida behov ska genomföras, se avsnitt 3.2

Vad gäller lokaler så har Region Gotland en ny tioårig investeringsplan framtagen av en konsult (PWC). Socialförvaltningens bedömning av behovet av lokaler för äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta stämmer väl

överens med den övergripande planen. Socialförvaltningen har tagit fram en tioårig lokalförsörjningsplan som beslutades av socialnämnden i december 2023. Utifrån den håller förvaltningen också på att ta fram ett investeringsbehov de närmaste 10 åren, 2025-2034, här finns också en övergripande beräkning av utgiften. Denna ska beslutas av socialnämnden i februari 2024. Efter det tas en mer exakt plan fram för de kommande fem åren, med bedömning av investeringsutgifter.

Vad gäller volymerna för äldreomsorgen så görs en volymprognos av socialförvaltningen för äldreomsorgen inför kommande år, baserad på SCB:s befolkningsprognos. Volymprognosen är en beräkning av kostnaderna och underlag för fördelning av budget. Förvaltningen arbetar med att utveckla volymprognosen till att omfatta samtlig verksamhet inom förvaltningen samt en plan för flera år. Underlag till kostnaderna baseras på statistik från SCB och kostnad per brukare. Se också beskrivning av resursfördelningsmodell nedan, som görs i samarbete med regionstyrelseförvaltningen.

Utifrån revisorernas bedömning och slutsats rekommenderar de socialnämnden att säkerställa att det finns en förankrad finansiell planering med ekonomisk prognos utifrån kommande behov, se avsnitt 3.2

Det finns en finansiell planering för äldreomsorgen, en resursfördelningsmodell som socialförvaltningen gör tillsammans med regionstyrelseförvaltningen. Den bygger på genomsnittlig kostnad samt befolkningsprognosen och avser de närmaste fem åren. Denna används som underlag till budgetbeslutet i regionen (flerårig plan). Modellen ger socialförvaltningen budgettillskott i förhållande till demografin. Då antalet äldre ökar, ökar också budgeten och denna ökning bedöms kunna finansiera volymökningen. När investeringsbehov för de kommande 10 åren tas fram så anges också hur ökade kostnaderna ska finansieras.

Av kompetensförsörjningsplanen framgår att utmaningarna ställer krav på strategiska åtgärder och konkreta aktiviteter. Utifrån revisorernas bedömning och slutsats tycker de inte att exempel på åtgärder och aktiviteter framgår:

Den största utmaningen är kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsplanen finns flera aktiviteter så som till exempel att höja sysselsättningsgrader, öka andelen grundutbildade inom omvårdnadsyrkena och att göra det möjligt för fler att förlänga sitt arbetsliv. Förvaltningen arbetar mycket med kompetensförsörjning via rekryterings- och bemanningsenheten som förutom rekrytering och vikariat tillsättning också har hand om äldreomsorgslyftet, en stor utbildningsinsats (som finansieras med statsbidrag) för att få upp utbildningsnivån, samt all praktikhantering inom äldreomsorgen.

Rekryterings- och bemanningsenheten har också uppdraget att rekrytera vikarier till måltidsförsörjningen inom regionstyrelseförvaltningen samt

förskola och grundskola inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, som ett led i att få en bredare tillgång till vikarier samt en effektivare hantering av desamma. Socialförvaltningen har en person som är marknadsförare och som arbetar för att attrahera personer till omsorgsyrkena, både till anställning och för att få ungdomar att välja vård- och omsorgsutbildningar. Inom hemtjänst finns det avtal med andra organisationer som utför städ och ledsagning, de är också på gång med e-handel. Syftet är att använda omsorgspersonalen främst till vård- och omsorg och i möjligaste mån få in andra aktörer till serviceinsatserna.

Bedömning

Socialförvaltningen instämmer bara delvis i revisorernas bedömning, vilket framgår av ovanstående svar. Förvaltningen anser att befintliga planer är tillräckliga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2024-01-18

Revisionsrapport Granskning av framtidens äldreomsorg, daterad 2023-11-08

Missiv Granskning av framtidens äldreomsorg, daterad 2023-11-08

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

KPMG

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef